

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Gdańsk, dnia 27.02.2024 r.

Poz. 1060

UCHWAŁA NR LIV/599/2024 RADY GMINY CZARNA DĄBRÓWKA

z dnia 22 stycznia 2024 r.

w sprawie przyjęcia Programu Usług Społecznych Gminy Czarna Dąbrówka na lata 2024-2025

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt 15 oraz art. 40 ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 40 ze zm.), art. 4 ust. 1-3 , art.5 ust. 1-4, art. 6 ust. 1-3,art.7 ust.1-2 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1818), Rada Gminy Czarna Dąbrówka uchwala co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Program Usług Społecznych Gminy Czarna Dąbrówka na lata 2024-2025, w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Czarna Dąbrówka.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego.

Przewodniczący Rady Gminy
Czarna Dąbrówka

Tomasz Naderza

Załącznik nr 1 do Uchwały nr LIV/599/2024

Rady Gminy Czarna Dąbrówka

z dnia 22.01.2024 r.

**Program Usług Społecznych
w Gminie Czarna Dąbrówka
na lata 2024/2025**

CUS w Czarnej Dąbrówce

Spis treści

Wstęp.....	3
Definicje.....	4
Nazwa i cel programu.....	6
Okres realizacji programu.....	7
Opis potrzeb uzasadniających realizację programu.....	7
Raport z badania.....	7
Określenie usług oferowanych w programie.....	11
Charakterystyka i przewidywania liczby osób objętych programem.....	12
Warunki i tryb kwalifikowania osób zainteresowanych do korzystania z usług społecznych określonych w programie.....	27
Wysokość opłat za usługi społeczne, osoby uprawnione do uzyskania ulg w opłacie (jeżeli usługa wymaga opłat).....	27
Sposób dokumentowania spełniania warunków do zakwalifikowania do usług społecznych oraz uprawnień do korzystania z ulg w opłacie.....	27
Dane osobowe niezbędne do kwalifikowania osób zainteresowanych do korzystania z usług społecznych określonych w programie.....	28
Organizacja programu, etapy jego realizacji.....	28
Sposób monitorowania i oceny Programu oraz mierniki efektywności jego realizacji.....	29
Budżet Programu oraz źródła jego finansowania.....	30
Podsumowanie.....	30

Wstęp

Z dniem 1 stycznia 2024 r. na mocy uchwały NR LIII/592/2023 Rady Gminy Czarna Dąbrówka z dnia 18 grudnia 2023 r. w Gminie Czarna Dąbrówka utworzona została poprzez przekształcenie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnej Dąbrówce nowa jednostka budżetowa pod nazwą Centrum Usług Społecznych w Czarnej Dąbrówce. Centra usług społecznych to działanie fakultatywne gminy, co oznacza, że władze gminy mogą, ale nie muszą podjąć decyzji o ich utworzeniu. Tym bardziej należy docenić decyzję władz Gminy Czarna Dąbrówka, które w trosce o jakość życia mieszkańców i szeroko rozumiany dobrobyt społeczny podjęły decyzję o utworzeniu CUS – przedsięwzięcia w ramach własnych środków w skali naszego kraju. Bardzo ważne jest że Uchwała Rady Gminy nie nadaje jedynie nowej nazwy istniejącej jednostce organizacyjnej, ale oznacza zmianę w systemie świadczenia usług społecznych w Gminie Czarna Dąbrówka. Publiczne wsparcie usługowe będzie dostępne nie tylko dla osób i rodzin słabszych czy środowisk defaworyzowanych, lecz dla ogółu mieszkańców. Istotnym jest fakt, że podjęta Uchwała o utworzeniu CUS w Gminie Czarna Dąbrówka, chociaż ma charakter decyzyjny i inicjujący proces zmiany społecznej, sama w sobie nie przesądza o konkretnych rozwiązaniach, które zostaną wdrożone w lokalnym systemie usług społecznych. Również ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz.U. 2019 r., poz. 1818) nie narzuca gotowych rozwiązań, zakłada jedynie ramy funkcjonowania CUS i kierunki zmian, ale sposób ich wdrożenia na poziomie merytorycznym i instytucjonalnym pozostawia w gestii samorządów. Centrum Usług Społecznych w Czarnej Dąbrówce stoi zatem przed ogromnym wyzwaniem, jakim jest praktyczne wprowadzenie w życie założeń ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych. Celem głównym działalności Centrum Usług Społecznych w Czarnej Dąbrówce jest zwiększenie dostępności usług społecznych odpowiadających na zdiagnozowane potrzeby mieszkańców Gminy Czarna Dąbrówka, które w sposób skoordynowany i spersonalizowany oferować będzie usługi społeczne adresowane do ogółu mieszkańców, adekwatnie do ich potrzeb. Realizacja owego celu przyczynia się także do zwiększenia dostępu do zintegrowanych usług społecznych odpowiadających na potrzeby społeczności lokalnej, poprzez zapewnienie kompleksowego wsparcia za pomocą usług, których mieszkańcy gminy potrzebują. Integracja usług społecznych, rozproszonych obecnie w różnych podsystemach, umożliwi bardziej efektywne wykorzystanie lokalnej infrastruktury usługowej i tym samym skuteczniejsze zaspokajanie potrzeb wspólnoty samorządowej w zakresie określonych usług społecznych oferowanych w odpowiednio sprofilowanych pakietach usług, świadczonych przez różnych usługodawców i dostarczanych w zindywidualizowanej formule. Priorytetem Centrum Usług Społecznych w Czarnej Dąbrówce jest zatem zbudowanie lokalnego systemu usług społecznych, świadczącego kompleksowe, spersonalizowane usługi społeczne dla ogółu mieszkańców. Proces ten opiera się na dwóch ważnych filarach:

- Utworzeniu bazy usług społecznych, świadczonych w CUS w sposób zintegrowany (wybór usług

spośród ogółu dostępnych, z obszarów wymienionych w ustawie) – integracja przez CUS usług dotychczas rozproszonych i świadczonych przez różne instytucje, co pozwoli na efektywne wykorzystanie istniejącej infrastruktury społecznej.

- Wprowadzeniu nowych usług społecznych określonych w Programie Usług Społecznych (zwanym dalej w skrócie PUS), skierowanych do osób, rodzin, grup społecznych, grup mieszkańców o określonych potrzebach lub ogółu mieszkańców. Istotną cechą Programu jest kompleksowość pomocy, oznaczająca sprofilowane pakiety usług, świadczone przez specjalistów reprezentujących różne zawody pomocowe, uzupełniane wsparciem społecznym oferowanym przez członków lokalnej społeczności w trybie pomocy sąsiedzkiej, grup samopomocowych czy wolontariatu. Program opracowany został na podstawie art. 4 i 5 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych. Opracowywanie, przyjmowanie, realizowanie i ocena programów usług społecznych należy natomiast do zadań własnych gminy o charakterze fakultatywnym. Istotnym założeniem CUS było włączenie w przygotowanie Programu przedstawicieli społeczności lokalnej, a także zapewnienie konsultacji społecznych, które zostały wzięte pod uwagę przy tworzeniu PUS. CUS w Czarnej Dąbrówce będzie realizował bieżący Program i jednocześnie występował o środki zewnętrzne w celu jego poszerzenia, by zapewnić społeczności lokalnej jak najszerszy wachlarz ofert usług społecznych. Wstępna diagnoza i konsultacje społeczne wskazały na rzeczywiste potrzeby mieszkańców Gminy Czarna Dąbrówka. Program został przygotowany na lata 2024 – 2025.

Definicje

1. **CUS/Centrum** - Centrum Usług Społecznych w Czarnej Dąbrówce
2. **Program** – Program Usług Społecznych w Gminie Czarna Dąbrówka inaczej PUS na lata 2024 – 2025
3. **Ustawa** – Ustawa o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych
4. **Mieszkaniec** – mieszkaniec gminy Czarna Dąbrówka
5. **Uczestnik/osoba korzystająca/odbiorca** – osoba spełniająca kryteria i warunki kwalifikowania, określone w Programie
6. **Wnioskodawca** – osoba składająca wniosek o zakwalifikowanie do korzystania z usług społecznych (sama zainteresowana, bądź przez opiekuna faktycznego, przedstawiciela ustawowego)
7. **KIPUS** – Koordynator Indywidualnych Planów Usług Społecznych (pracownik CUS)
8. **OSL** – organizator społeczności lokalnej (pracownik CUS)
9. **Dyrektor** - dyrektor CUS
10. **Usługa** – usługa społeczna w rozumieniu art.2 ust.1 ustawy z dnia 19 lipca 2019r.o realizowaniu

---

usług społecznych przez centrum usług społecznych

11. **SUO** – specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi
12. **JST** – Jednostka Samorządu Terytorialnego
13. **NGO** – Organizacje Pozarządowe
14. **IPUS** – Indywidualny Plan Usług Społecznych
15. **OPR** – Ośrodek Profilaktyki Rodzinnej
16. **Diagnoza** – Diagnoza Potrzeb i Potencjału Wspólnoty Samorządowej w Zakresie Usług Społecznych

Nazwa i cel programu

Nazwa: Program Usług Społecznych w Gminie Czarna Dąbrówka na lata 2024 – 2025 (PUS)

Cel: Zwiększenie dostępności usług społecznych odpowiadających na zdiagnozowane potrzeby mieszkańców Gminy Czarna Dąbrówka. Celem głównym Programu Usług Społecznych jest zwiększenie dostępu do kompleksowej oferty usług społecznych, odpowiadających na zdiagnozowane potrzeby mieszkańców Gminy Czarna Dąbrówka, poprzez:

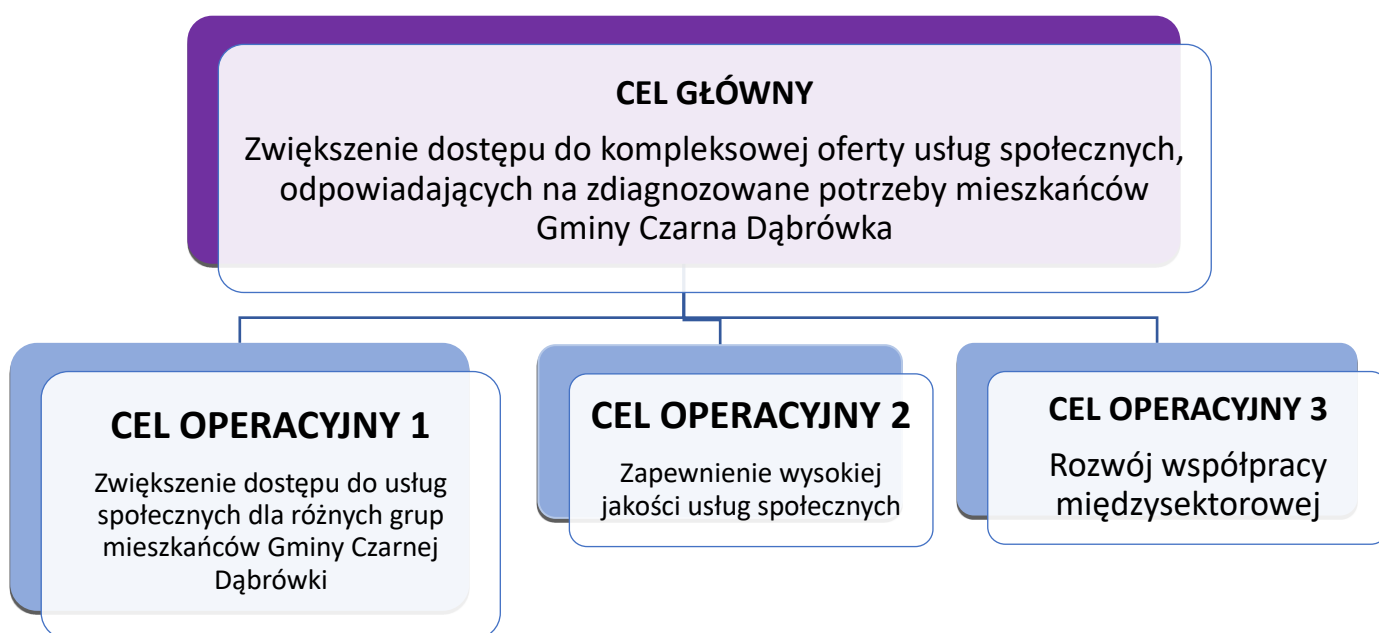
- 1) organizowanie wsparcia usługowego na poziomie lokalnym, w sposób kompleksowy, spersonalizowany, zintegrowany, uwzględniający koordynację międzysektorową i międzyinstytucjonalną oraz zdiagnozowane potrzeby mieszkańców;
- 2) realizację usług społecznych w sposób odpowiadający potrzebom poszczególnych mieszkańców, rodzin, środowisk. Cel główny zostanie osiągnięty przez realizację 3 celów szczegółowych (operacyjnych)

Cel szczegółowy 1: zwiększenie dostępu do usług społecznych (poprzez wprowadzenie nowych usług będących odpowiedzią na potrzeby mieszkańców, jak też wzrost usług już świadczonych).

Cel szczegółowy 2: Zapewnienie wysokiej jakości usług społecznych (usługi świadczone są/będą przez doświadczonych wyspecjalizowanych w swej dziedzinie specjalistów)

Cel szczegółowy 3: Rozwój współpracy międzysektorowej (nawiązanie i utrzymanie współpracy z , organizacjami pozarządowymi, jednostkami organizacyjnymi Gminy, podmiotami komercyjnymi i innymi)

Schemat 1 Cele Programu Usług Społecznych w Gminie Czarna Dąbrówka

Rezultaty podejmowanych działań:

- Poszerzenie oferty usług społecznych. 2. Zapewnienie wysokiej jakości usług społecznych;
- Wprowadzenie minimalnych standardów świadczenia usług społecznych;
- Wdrożenie systemu monitoringu usług społecznych.

3. Rozwój współpracy ze środowiskiem lokalnym. Zadania wykonywane przez Centrum realizowane będą w myśl zasady powszechności, podmiotowości, kompleksowości, współpracy, pomocniczości oraz wzmacniania więzi społecznych. Program Usług Społecznych w Gminie Czarna Dąbrówka zostanie udostępniony na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Gminy Czarna Dąbrówka oraz na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Centrum Usług Społecznych w Czarnej Dąbrówce.

Okres realizacji programu

Program został opracowany w odniesieniu do wyników wstępnej Diagnozy i konsultacji społecznych przygotowany do realizacji na lata 2024 – 2025. Zgodnie z art.6 Ustawy, po zakończeniu realizacji programu usług społecznych, Gmina sporządza informację z realizacji programu usług społecznych. W imieniu Gminy informację przygotowuje CUS jako główny realizator Programu.

Opis potrzeb uzasadniających realizację programu

Podstawę opracowania Programu stanowi Diagnoza. Przeprowadzenie Diagnozy jest bowiem jednym z zadań realizowanych przez Centrum (art.21 Ustawy). Diagnoza dostarcza władzom Gminy informacji o potrzebach mieszkańców w zakresie usług społecznych oraz danych o potencjale usługowym środowiska lokalnego. Stanowi też niejako grunt do zaplanowania kompleksowych działań i zapewnienia wysokiej jakości usług w utworzonym w Gminie Czarna Dąbrówka, Centrum Usług Społecznych.

Raport z badania

W oparciu o dokonaną analizę potrzeb i potencjału społeczności lokalnej w zakresie usług społecznych zostały sformułowane rekomendacje, które przedstawiono poniżej:

- Głównym problemem rodzin, zdaniem mieszkańców, jest nadmierne korzystanie z urządzeń elektronicznych. Zaleca się prowadzenie warsztatów poruszających problematykę użytkowania oraz wykorzystania współczesnych mediów. Warsztat powinien uczyć dzieci, jak bezpiecznie poruszać się po świecie cyberprzestrzeni. Proponuje się również przeprowadzenie kampanii informacyjno- edukacyjnej dotyczącej uzależnienia od urządzeń elektronicznych, mającej na celu poszerzenie świadomości wszystkich mieszkańców na temat nadmiernego korzystania z nowych mediów i zagrożeń z nich idących.
- Wśród problemów wyróżniono także uzależnienie od alkoholu, narkotyków, dopalaczy wśród dorosłych mieszkańców Gminy. Rekomenduje się w szczególności przeprowadzenie kampanii informacyjnej dotyczącej negatywnych skutków zdrowotnych, społecznych i prawnych

wynikających z nadużywania alkoholu a także mechanizmów uzależnienia.

- Konieczne jest inicjowanie i rozwijanie współpracy pomiędzy instytucjami oraz organizacjami działającymi w obszarze uzależnień
- Rozpowszechnianie ulotek na temat możliwych form pomocy w przypadku doświadczenia problemów z uzależnieniem od alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych. Ulotki powinny być pozostawione w miejscach publicznych takich jak: kościoły przychodnie, sklepy, instytucje itp.
- Organizowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży oraz rodzin. Rozwijanie działalności placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży.
- Zaleca się prowadzenie zajęć integracyjnych dla dzieci i młodzieży mających na celu budowanie więzi pomiędzy uczniami oraz poczucie bezpieczeństwa i zaufania, stanowi to bowiem czynnik chroniący podejmowania zachowań ryzykownych przez młodych ludzi.
- Kontynuowanie prowadzenia zajęć dla dzieci i z grup ryzyka z programem socjoterapeutycznym oraz opiekuńczym włączając w nie dzieci z rodzin z problemem alkoholowym, bowiem na przestrzeni lat 2018 – 2020 obserwuje się wzrost liczby dzieci korzystających z zajęć z programem socjoterapeutycznym, w tym również z rodzin z problemem alkoholowym.
- Wśród wymienionych działań na rzecz rodziny, mieszkańcy wyróżnili podejmowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy wśród dzieci i młodzieży. Zaleca się w szczególności przeprowadzenie zajęć, mających na celu poszerzenie wiedzy z zakresu problematyki przemocy. Zakres kierowanej do uczniów informacji, oprócz konsekwencji stosowania przemocy, powinien również zawierać treści na temat szerokiego spektrum rodzaju przemocy oraz różnych grup społecznych jej doświadczających. Ważne jest również, aby przekazać uczniom wiedzę na temat możliwych form pomocy w przypadku doświadczania przez nich przemocy zarówno w szkole jak i w domu,, a także w jaki sposób mogą reagować, jeśli będą jej świadkiem.
- Zapewnienie specjalistycznej pomocy np. psychologa, pedagoga, logopedy oraz poradnictwa specjalistycznego np. prawnego, psychologicznego i rodzinnego dla rodzin z terenu Gminy.
- Prowadzenie terapii dla dzieci i młodzieży oraz mediacji rodzinnych np. partnerskich, małżeńskich, międzypokoleniowych.
- Zapewnienie wsparcia asystenta rodziny w rodzinach przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej. Do głównych dysfunkcji rodzin objętych asystenturą zaliczyć można: obniżone kompetencje wychowawcze, niskie umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego, uzależnienia, zadłużenia, niepełnosprawność intelektualna, trudna sytuacja socjalno – bytowa, brak kwalifikacji zawodowych itp.
- Zwiększenie świadomości dorosłych mieszkańców na temat negatywnych konsekwencji

stosowania przemocy w procesie wychowania, poprzez warsztaty i zajęcia organizowane dla rodziców oraz przy wykorzystaniu kampanii informacyjnej, zarówno w środkach masowego przekazu jak i społeczności lokalnej.

- Kształtowanie i współpraca międzyinstytucjonalna w zakresie promowania zdrowego stylu życia i zdrowia.
- Poszerzenie działań związanych z promocją zdrowia w zakresie edukacji i profilaktyki zdrowotnej, kształtowanie odpowiednich postaw prozdrowotnych oraz promowanie zdrowego stylu życia wśród mieszkańców.
- Zwiększenie dostępności do opieki psychiatrycznej, psychologicznej oraz terapeutycznej na terenie Gminy Czarna Dąbrówka z naciskiem na opiekę psychiatryczną, gdyż to właśnie ona została najniżej oceniona zarówno przez dorosłych mieszkańców jak i pracowników instytucjonalnych. Nawiązanie w tym celu ścisłej współpracy z Centrum Zdrowia Psychicznego w Lęborku.
- Wśród najskuteczniejszych działań wobec ofiar przemocy domowej wyróżniono również tworzenie placówek specjalizujących się w pomocy osobom doświadczającym przemocy, izolowanie ofiar od osób stosujących przemoc oraz stworzenie mieszkania interwencyjnego, które w razie konieczności pozwoli na odizolowanie ofiary przemocy od sprawcy a także zamieszkanie w razie przeżywania przez mieszkańca gminy sytuacji kryzysowej.
- Zapewnienie rehabilitacji oraz dostępu do specjalistycznej opieki zdrowotnej dla osób starszych oraz z niepełnosprawnościami.
- Zaleca się organizowanie spotkań dla seniorów, które posłużą zapobieganiu poczucia osamotnienia lub wykluczenia społecznego a także podtrzymywania kontaktów międzyludzkich oraz aktywizacji społeczeństwa lokalnego w rozwijaniu działań na rzecz seniorów.
- Sukcesywne rozszerzenie działalności w zakresie zagospodarowania wolnego czasu seniorom poprzez tworzenie nowych miejsc spotkań np. placówek wsparcia dziennego.
- Rekomenduje się poszerzenie oferty usług opiekuńczych dla osób starszych oraz z niepełnosprawnościami o pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, kontakt z lekarzem, pomoc w postaci zakupów artykułów spożywczych, przygotowaniu lub dostarczeniu posiłków oraz sprzątaniam pomieszczeń.
- Rekomenduje się poszerzenie oferty usług opiekuńczych dla osób dorosłych z zaburzeniami psychicznymi. Usługi umożliwią pomoc w rozwijaniu umiejętności tych osób, a także poprawią funkcjonowanie w środowisku poprzez zatrudnienie osób do pracy z odpowiednim przygotowaniem kwalifikacyjnym.
- Likwidowanie barier architektonicznych w miejscach publicznych na terenie Gminy.
- Kontynuowanie prowadzenia opieki wytchnieniowej, której celem jest wsparcie członków rodzin

lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z niepełnosprawnościami z orzeczeniem o niepełnosprawności oraz usług asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej.

- Zaleca się dalsze kontynuowanie działań na rzecz seniorów z terenu Gminy Czarna Dąbrówka.....
- Rekomenduje się aktywizację zawodową poprzez organizowanie szkoleń podnoszących kwalifikacje zawodowe mieszkańców oraz pomoc w poszukiwaniu pracy.
- Zaleca się organizowanie doradztwa zawodowego wśród osób dorosłych, młodzieży oraz osób z niepełnosprawnościami. Korzystne mogą okazać się także szkolenia skierowane do potencjalnych pracodawców pod kątem korzyści płynących z zatrudnienia osób z niepełnosprawnością.
- Zwiększenie dostępności do aktywności kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej na terenie Gminy Czarna Dąbrówka.
- Podjęcie działań integracyjnych wśród mieszkańców Gminy, budowanie relacji między nimi, jak i zaproponowanie szerokiej oferty spędzania czasu wolnego w atrakcyjny sposób. Umożliwienie mieszkańcom oddolnych inicjatyw zakresie wolontariatu, realizacji działań w klubach osiedlowych, czy samopomocy sąsiedzkiej.
- Rekomenduje się rozszerzenie działań na rzecz współpracy instytucji i organizacji pozarządowych działających w Gminie pod kątem budowania partnerskiej współpracy.
- Gwarantem usług społecznych będzie współpraca, szczególnie międzysektorowa, rozwijana w oparciu o zasadę partnerstwa. Partnerstwo międzysektorowe rozumiane jest jako forma współdziałania na rzecz wspólnego celu, w której wszyscy uczestnicy działają na równych prawach, korzystają ze wspólnych zasobów oraz wspólnie ponoszą odpowiedzialność. Rekomendowane jest partnerstwo JST i NGO. Partnerstwo powinno mieć charakter stały, budowane na zasadzie wieloletniej współpracy. Współpraca za zasadach partnerstwa daje możliwość kompleksowego i innowacyjnego podejścia do problemu, a także angażuje do działania przedstawicieli kilku różnych grup. Powinna uwzględniać najważniejsze zasady: równorzędność partnerów wobec siebie, wspólne rozwiązywanie problemów, planowanie i podejmowanie decyzji.

Wobec przedstawionych powyżej rekomendacji, stwierdzić można, że najczęściej wskazywane obszary wśród respondentów to wspieranie rodziny, wspieranie osób starszych/niepełnosprawnych, aktywizacja społeczno- zawodowa,, promocja zdrowia. Mając na uwadze przede wszystkim zasadę powszechności, zaproponowane w dalszej części usługi, choć w znacznej większości wpisane w powyższe obszary, skierowane są do ogółu mieszkańców Gminy.

Określenie usług oferowanych w Programie

Usługi społeczne określone w niniejszym Programie odpowiadają na potrzeby i wyzwania wynikające ze wspomnianej już Diagnozy.

Program realizowany będzie na rzecz wszystkich mieszkańców, a głównym organizatorem usług będzie CUS w Czarnej Dąbrowce, do którego zadań w tym aspekcie należeć będą w szczególności:

- Opracowanie wszelkich niezbędnych dokumentów służących realizacji założeń Programu
- Koordynacja, ewaluacja, monitoring świadczonych usług
- Rozwój współpracy międzysektorowej

**PAKIET USŁUG SPOŁECZNYCH DLA OSÓB STARSZYCH I NIEPEŁNOSPRAWNYCH ORAZ DLA RODZIN Z DZIEĆMI
PRZEDSTAWIA PONIŻSZA TABELA na lata 2024/2025**

PAKIET USŁUG SPOŁECZNYCH DLA SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ GMINY CZARNA DĄBRÓWKA					
L.P.	NAZWA USŁUGI	ZAKRES ŚWIADCZONEJ USŁUGI	WARUNKI KWALIFIKOWANIA	MIEJSCE ŚWIADCZENIA USŁUGI	PREFEROWANY ORGANIZATOR USŁUGI
1.	Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością	Zapewnienie wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym oraz zwiększenie ich szans na prowadzenie bardziej samodzielnego i aktywnego życia. Wsparcie w podejmowaniu aktywności życiowej i komunikowaniu się z otoczeniem, wsparcie w	1.Dzieci do ukończenia 16. roku życia posiadające orzeczenie o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami w pkt 7 i 8 orzeczenia o niepełnosprawności - konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej	Miejsce zamieszkania miejsca zgodne z potrzebami.	JST, CUS

		załatwianiu spraw urzędowych i związanych z poszukiwaniem pracy.	egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. 2. Osoby z niepełnosprawnościami posiadające orzeczenie o niepełnosprawności w stopniu znacznym lub umiarkowanym albo traktowanymi na równi do wymienionych zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 100 ze zm).		
2	Opieka wytchnieniowa	Wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o	1) członkowie rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o	Miejsce zamieszkania	JST, CUS

		niepełnosprawności lub osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności lub orzeczeniami równoważnymi – zapewniające czasowe odciążenie od codziennych obowiązków łączących się ze sprawowaniem opieki, zapewnieniem czasu na odpoczynek i regenerację, ograniczeniem obciążeń psychofizycznych, a także wzmocnienie osobistego potencjału opiekunów osób niepełnosprawnych.	niepełnosprawności, osobami z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności oraz orzeczeniami równoważnymi, zamieszkujący na terenie gminy Czarna Dąbrówka.		
3	Usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania	Pomoc w zaspakajaniu codziennych potrzeb życiowych, opieka higieniczna, zalecona przez lekarza pielęgnacja oraz w miarę możliwości również zapewnienie kontaktów z otoczeniem.	1) osoba zamieszkująca na terenie gminy Czarna Dąbrówka; 2) osoba wymagająca opieki innych osób posiadająca zaświadczenie lekarskie wskazujące konieczność opieki osób drugih	Miejsce zamieszkania	JST,CUS

			3) osoba powyżej 75 roku życia legitymująca się orzeczeniem lekarskim wskazującym konieczność opieki osób innych		
4	Specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania SUO	Rodzaje specjalistycznych usług dostosowanych do szczególnych potrzeb osób wymagających pomocy: ☐ uczenie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia, ☐ pielęgnacja – jako wspieranie procesu leczenia, ☐ rehabilitacja fizyczna i usprawnienie zaburzonych funkcji organizmu, ☐ pomoc mieszkaniowa.	1) osoba zamieszkująca na terenie gminy Czarna Dąbrówka; 2) osoba powyżej 60 r.ż.; 3) osoba wymagająca opieki innych osób; 4) osoba wymagająca pomocy w formie specjalistycznych usług, wynikających z rodzaju ich schorzenia lub niepełnosprawności 5) w wyjątkowych przypadkach dzieci, jeśli SUO nie mogą być zapewnione przez NFZ oraz	Miejsce zamieszkania	JST,CUS

			Placówki Oświatowe po wcześniejszym i kompleksowym udokumentowaniu tego faktu przez rodziców lub opiekunów prawnych.		
5	Teleopieka – „opaska telemedyczna”	Teleopieka zapewnia profesjonalną opiekę na odległość - opaska stale monitoruje funkcje życiowe użytkownika i wysyła zabezpieczone dane do centrum telemedycznego. W momencie nagłego upadku lub gdy użytkownik samodzielnie wciśnie przycisk SOS natychmiast zostaje wyzwolony alarm i powiadomione zostaje telecentrum	1) osoba zamieszkująca na terenie gminy Czarna Dąbrówka; 2) osoba powyżej 60 r.ż.; 3) osoba wymagająca opieki innych osób.	Miejsce zamieszkania	CUS
6	Usługi sąsiedzkie	1.pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych,	1. Osoba zamieszkująca na terenie Gminy Czarna Dąbrówka	Miejsce zamieszkania	JST,CUS

		<p>2.prostą podstawową opiekę higieniczno-pielęgnacyjną – czynności podstawowe, które nie wymagają specjalistycznego przygotowania,</p> <p>3.w miarę potrzeb oraz możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem.</p>	<p>2.Osoba samotnie prowadzi gospodarstwo domowe,</p> <p>3.nie znajduje się w związku małżeńskim,</p> <p>4.nie posiada zstępnych ani wstępnych, czyli dzieci, wnuków, rodziców, dziadków.</p> <p>5.Inna osoba wymagająca opieki pomocy osób drugich zakwalifikowana przez KIMPUS CUS</p>		
7	Asystent rodziny	<p>Asystent wspiera rodzinę przez pewien czas. Celem wsparcia jest to, aby w przyszłości rodzina samodzielnie potrafiła pokonywać trudności życiowe, zwłaszcza dotyczące opieki i wychowania dzieci. Jest to osoba towarzysząca komuś, wszechobecna, pomagająca, będącą w pogotowiu. Asystent rodziny towarzyszy rodzicom we</p>	<p>W przypadku gdy ośrodek pomocy społecznej , Centrum Usług Społecznych poweźmie informację o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, pracownik socjalny przeprowadza w tej rodzinie wywiad środowiskowy. Po przeprowadzeniu wywiadu, pracownik socjalny dokonuje</p>	Miejsce zamieszkania	JST,CUS

		wprowadzaniu zmian w swoim myśleniu, zachowaniu oraz otoczeniu, koniecznych do tego, aby środowisko rodzinne sprzyjało bezpieczeństwu i prawidłowemu rozwojowi dzieci. Szczegółowe zadania asystenta określa ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,	analizy sytuacji rodziny. Jeżeli z analizy, wynika konieczność przydzielenia rodzinie asystenta rodziny, pracownik socjalny występuje do kierownika ośrodka pomocy społecznej, dyrektora CUS z wnioskiem o jego przydzielenie. Asystent może być przyznany w wyniku Postanowienia Sadu Rodzinnego.		
8	Poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne,prawne	Zapewnienie pomocy dla osób dotkniętych przemocą domową, Zapewnienie pomocy prawnej(sporządzenie projektu pism, wskazanie osobie uprawnionej sposobu rozwiązania jej problemu prawnego, poinformowanie o obowiązującym stanie prawnym oraz przysługujących jej uprawnieniach lub spoczywających na niej	Osoby dotknięte Przemocą Domową lub inne przeżywające kryzys z terenu Gminy Czarna Dąbrówka	Zespół do spraw Przemocy Domowej i Profilaktyki Rodzinnej przy Ośrodku Zdrowia w Czarnej Dąbrówce	JST,CUS

		obowiązkach); pomocy obywatelskiej (obejmuje działania dostosowane do indywidualnej sytuacji osoby uprawnionej, zmierzające do podniesienia świadomości tej osoby o przysługujących jej uprawnieniach lub spoczywających na niej obowiązkach oraz wsparcia w samodzielnym rozwiązywaniu problemu)			
9	Poradnictwo Instruktora terapii uzależnień i specjalisty pracy socjalnej	Zapewnienie pomocy instruktorskiej dla osób uzależnionych i współuzależnionych przez instruktora terapii uzależnień, a także udzielanie fachowej pomocy socjalnej przez specjalistów pracy socjalnej	1.Osoby zamieszkujące na terenie Gminy Czarna Dąbrówka 2.Osoby z problemem alkoholowym oraz współuzależnione 3.Osoby wymagające porad i wsparcia w różnych dziedzinach życia społecznego,	Zespół do spraw Przemocy Domowej i Profilaktyki Rodzinnej przy Ośrodku Zdrowia w Czarnej Dąbrówce	CUS

			Ze wsparcia mogą skorzystać wszyscy mieszkańcy gminy Czarna Dąbrówka.		
10	Wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego i usprawniającego	Zapewnienie mieszkańcom gminy Czarna Dąbrówka możliwość wypożyczenia sprzętu – rehabilitacyjnego i usprawniającego jak na przykład kule, baloniki, wózki inwalidzkie, materace p/odleżynowe, ale też gotowe łóżka,	1. Osoby zamieszkujące na terenie Gminy Czarna Dąbrówka 2. Zgodnie z Regulaminem Wypożyczalni Sprzętu rehabilitacyjnego i usprawniającego CUS w Czarnej Dąbrówce	Wypożyczalnia Sprzętu Rehabilitacyjnego i Usprawniającego ul. Słupska 27 Czarna Dąbrówka.	CUS
11	Koperta życia	Pomoc w założeniu „koperty Życia”, w której zostaną umieszczone najważniejsze informacje o stanie zdrowia, przyjmowanych lekach, alergiach na leki, kontaktach do najbliższych.	Osoby przewlekle chore, starsze, samotne z gminy Czarna Dąbrówka, zwłaszcza znane pracownikom CUS	Miejsce zamieszkania	CUS
12	Bank Żywności	Realizację Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa . W ramach Programu oprócz pomocy żywieniowej dostarczanej w	1.Mieszkańcy Gminy Czarna Dąbrówka. 2.Osoby spełniające określone kryterium dochodowe.	Sala Ludowa w Nożynie	Bank Żywności Słupsk, Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej, Europejski Fundusz

		<p>formie wielu produktów np.; makaron olej, cukier, mleko, konserwy rybne i mięsne itp beneficjenci nieodpłatnie korzystają również z warsztatów niemarnowania żywności, kulinarnych, dietetycznych i ekonomicznych.</p>			Pomocy Najbardziej Potrzebującym, CUS
13	Biblioteka mobilna	<p>Pomoc w dostarczaniu książek i czasopism. Wychodząc naprzeciw potrzebom osób starszych, chorych i niepełnosprawnych zamieszkałych na terenie gminy Czarna Dąbrówka proponujemy usługę KSIĄŻKA DO DOMU . Akcja polega na dostarczaniu książek osobom, które lubią czytać, a ze względu na stan zdrowia nie są w stanie przyjść do biblioteki i korzystać ze zbiorów. Dostarczaniem książki do domu</p>	<p>1.Osoby starsze, chore, samotne, niepełnosprawne zamieszkujące na terenie Gminy Czarna Dąbrówka, które lubią czytać a nie są w stanie same dotrzeć do biblioteki. 2. Osoby objęte wsparciem asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnością, 3.osoby korzystające ze wsparci w formie opieki sąsiedzkiej, usług opiekuńczych i SUO 4.Zainteresowane osoby mogą zgłaszać się telefonicznie do</p>	Miejsce zamieszkania	CUS

		zajmują się pracownicy socjalni, asystenci osób niepełnosprawnych, pomoc sąsiedzka, opiekunki środowiskowe oraz opiekunki SUO oraz wolontariusze .	KIPUS CUS w Czarnej Dąbrówce tel 59 8212 660		
14	Razem z Ukrainą	Zapewnienie pomocy dla uchodźców z Ukrainy; organizacja i współpraca w zakresie wolnego czasu dla dzieci i młodzieży z Ukrainy, organizacja pomocy finansowej i rzeczowej a także pomoc w załatwianiu spraw formalnych i urzędowych.	1.Osoby/uchodźcy, którzy na skutek działań wojennych zamieszkują teren gminy Czarna Dąbrówka. 2. Osoby, które ubiegają się o pomoc finansową lub rzeczową zgodnie z przewidzianymi kryteriami i ustawami.	Miejsce zamieszkania	JST (CUS, GCK) NGO, PES, SPZOZ
15	Nagroda Wójta Gminy Czarna Dąbrówka	Nagroda dla najlepszych uczniów i sportowców z Gminy Czarna Dąbrówka opracowana na podstawie Programu CUS	1.Uczniowie z najwyższą średnią z każdej ze Szkół w Gminie Czarna Dąbrówka(po 1 uczniu). 2.Najlepszy sportowiec z każdej ze Szkół w Gminie Czarna Dąbrówka(po 1 uczniu). 3.Uczniowie zostają	Urząd Gminy Czarna Dąbrówka	JST, CUS, Szkoły Podstawowe Gmina Czarna Dąbrówka

			wytypowani przez Dyrektorów Szkół.		
16	Dodatki mieszkaniowe	Specjalne świadczenie państwowe przyznawane osobom, które mają trudności w płaceniu czynszu czy ponoszeniu innych wydatków związanych z mieszkaniem .	<p>1.Mieszkańcy Gminy Czarna Dąbrówka.</p> <p>2.Zasady i kryteria przyznawania dodatków mieszkaniowych reguluje Ustawa o dodatkach mieszkaniowych z dnia 21.06.2021r. Ustawa określa:</p> <ul style="list-style-type: none"> -osoby uprawnione do dodatku mieszkaniowego -kryteria dochodowe przyznania dodatku mieszkaniowego -definicja gospodarstwa domowego -normatywna powierzchnia użytkowa lokalu mieszkalnego -wysokość dodatku mieszkaniowego - obliczanie wysokości ryczałtu za zakup opału w przypadku lokali mieszkalnych niewyposażonych w instalację 	CUS w Czarnej Dąbrówce. Zespół świadczeń rodzinnych	JST, CUS

			<p>doprowadzającą energię ciepłą do celów ogrzewania, ciepłej wody ub gazu]</p> <ul style="list-style-type: none"> - przyznawanie dodatku mieszkaniowego - przetwarzanie danych w celu weryfikacji informacji zawartych w deklaracji o dochodach gospodarstwa domowego] - wypłata dodatku mieszkaniowego - kara pieniężna za niepowiadomienie organu przyznającego dodatek mieszkaniowy o wystąpieniu zaległości w zapłacie należności za zajmowany lokal mieszkalny. 		
17	Karta Seniora	Lokalny program cenowych obniżek dla seniorów; posiadacze karty mogą korzystać z wielu rabatów lokalnych	Seniorzy 60+ z Gminy Czarna Dąbrówka będący posiadaczami lokalnej karty seniora.	Teren Gminy Czarna Dąbrówka	JST,CUS, NGO, lokalni Przedsiębiorcy oraz Handlowcy

		sklepach, usług na terenie gminy Czarna Dąbrówka.			
18	Biuletyn CUS	Informacje bieżące o wydarzeniach oraz formach pomocy i wsparcia organizowanych za pośrednictwem CUS dedykowanych mieszkańcom gminy Czarna Dąbrówka	Biuletyn będzie wydawany w ramach potrzeb oraz zakresu informacji do przekazania mieszkańcom gminy Czarna Dąbrówka	CUS Czarna Dąbrówka	CUS
19	Rodzic – to brzmi odpowiedzialnie	Pogadanki na tematy opiekuńczo-wychowawcze. Jak dobrze wychować dziecko.(narkotyki, nadużywanie internetu, telefonu, zaburzona komunikacja interpersonalna wśród młodzieży itp.) Wspólna integracja w formie zachęcenie do uprawiania Jogi, marsz w terenie	1.Mieszkańcy gminy Czarna Dąbrówka mający problemy opiekuńczo-wychowawcze z dziećmi. 2 Wszyscy mieszkańcy – rodzice, opiekunowie pragnący wzbogacić swoje umiejętności wychowawcze (komunikacja z dzieckiem, umiejętność słuchania itp)	Gminne Centrum Kultury i Biblioteki w Czarnej Dąbrówce, Klub w Jasieniu	CUS, GCKiB
20	Wolontariat	Formacja skupiająca wolontariuszy – dzieci, młodzież, dorosłych, seniorów; odpowiadające za aktywizację	Mieszkańcy gminy Czarna Dąbrówka, chętni do bezinteresownej pomocy na rzecz innych mieszkańców	Osoby chętne proszone o kontakt telefoniczny tel 59 8212 660 CUS lub wizyta	CUS

		społeczną mieszkańców, organizująca lub współorganizująca różne wydarzenia takie jak: Paczka Świąteczna, Dzień Wolontariusza, itp. organizująca lub współorganizująca szkolenia, pogadanki, biorąca czynny udział w cyklicznych czy tematycznych wydarzeniach organizowanych przez CUS	społeczności lokalnej .Zwłaszcza na rzecz seniorów, niepełnosprawnych, bezdomnych, samotnych.	osobista w CUS Czarna Dąbrówka.	
--	--	--	---	---------------------------------	--

Warunki i tryb kwalifikowania osób zainteresowanych do korzystania z usług społecznych określonych w programie

Zgodnie z art. 35 Ustawy, kwalifikowanie osób zainteresowanych do korzystania z usług społecznych określonych w Programie będzie się odbywało za pośrednictwem CUS, na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego lub opiekuna faktycznego. Kwalifikowanie osób zainteresowanych/mieszkańców do korzystania z usług, które zostały ujęte w Programie, realizowane będą przez Centrum, zgodnie z Rozdziałem 5 cytowanej Ustawy, pn. *Zasady realizowania programów usług społecznych*. Niemniej, podstawowym warunkiem kwalifikowania osób do korzystania z usług społecznych ujętych w Programie jest miejsce zamieszkania na terenie Gminy Czarna Dąbrówka, zaś szczegółowe warunki i tryb kwalifikowania osób do korzystania z usług, zostaną określone w Regulaminach niektórych z nich.

Wysokość opłaty za usługi społeczne, osoby uprawnione do uzyskania ulg w opłacie (jeżeli usługa wymaga opłat)

Znaczna większość usług realizowanych przez Centrum w ramach przedstawionego Programu świadczona jest/będzie nieodpłatnie. Są one bowiem w części finansowane ze źródeł zewnętrznych (także unijnych), gdzie nie zakłada się pobierania opłat od mieszkańców, odbiorców usług. Część z nich ma już ustaloną odpłatność na zasadach ujętych w poszczególnych aktach prawa. Wobec oferowanych niektórych usług ujętych w niniejszym dokumencie, przewiduje się częściową odpłatność, która szczegółowo zostanie określona w Regulaminach tych usług (tam, gdzie konieczne), bądź na podstawie innych dokumentów, np. Uchwałą. Również warunki ewentualnych ulg bądź zwolnień zostaną określone w przywoływanych dokumentach. Każdy mieszkaniec zainteresowany daną usługą otrzyma szczegółowe informacje dotyczące odpłatności w trakcie rozeznania przeprowadzonego przez KIPUS.

Sposób dokumentowania spełniania warunków do zakwalifikowania do usług społecznych oraz uprawnień do korzystania z ulg w opłacie

Kwalifikowanie osób do korzystania z usług określonych w Programie, po wstępnym rozeznaniu dokonanym przez KIPUS, będzie odbywało się na podstawie złożonych przez wnioskodawców oświadczeń o spełnieniu warunków do korzystania z usług, określonych w Programie lub Regulaminach usług społecznych. Oświadczenia te, składane będą pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń. Wnioskodawca winien też będzie zapoznać się z ogólną Klauzulą dot. RODO. Ponadto Centrum może zwrócić się do wnioskodawcy o udokumentowanie spełnienia warunków uprawniających do skorzystania z usług określonych w Programie, w tym

także podania informacji o sytuacji życiowej, zdrowotnej, dochodowej bądź innej. Informacje te mogą okazać się niezbędne do ustalenia wysokości opłat za daną usługę, jak też zastosowania ulg/zwolnień.

Dane osobowe niezbędne do kwalifikowania osób zainteresowanych do korzystania z usług społecznych określonych w programie

Zgodnie z art. 50.1 Centrum przetwarza określone w Programie dane osobowe, w tym dane osobowe, o których mowa w art. 9 ust. 1 i art. 10 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych):

- wnioskodawców
- osób korzystających z usług społecznych określonych w programie usług społecznych oraz członków ich rodzin - w zakresie niezbędnym do realizacji zadań Centrum wynikających z ustawy.

W dokumentacji CUS będą gromadzone i przetwarzane dane osobowe niezbędne do kwalifikowania osób do korzystania z usług społecznych, w szczególności : imię i nazwisko, data urodzenia, adres miejsca zamieszkania lub pobytu lub zameldowania na pobyt stały, numer PESEL, nr telefonu, stan cywilny, dane opiekuna prawnego i osoby do kontaktu (imię i nazwisko, nr telefonu), aktywność zawodowa, liczba osób w gospodarstwie domowym, relacje w rodzinie, stan zdrowia, niepełnosprawność, liczba, rodzaj, zakres, wartość i miejsce przyznanych usług. Warunkiem korzystania z usług społecznych jest podpisanie oświadczenia z zakresu przetwarzania danych osobowych wynikającego z art. 9 ust. 1 i art. 10 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych), uwzględniające obowiązek informacyjny realizowany w związku i Rady (UE) 2016/679.

Organizacja programu, etapy jego realizacja

Zgodnie z art. 7 Ustawy, realizatorem Programu jest Centrum, zaś wykonawcą usług określonych w Programie mogą być :

- „urząd gminy lub inna niż urząd gminy jednostka organizacyjna gminy, w tym centrum”, a zatem, np.: Urząd Gminy w Czarnej Dąbrówce, Gminne Centrum Kultury i Biblioteka w Czarnej Dąbrówce, CUS, Zakład Gospodarki Komunalnej, i inne

- organizacja pozarządowa lub podmiot, o którym mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie wyłoniony na podstawie tej ustawy, działające na terenie Gminy (np. Stowarzyszenie „Siła Dębu”)
- inne podmioty wyłonione na podstawie ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych
- podmioty wykonujące działalność leczniczą w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (np. SPZOZ).

Tabela nr 4 : Etapy realizacji

Etap	Opis działania	Termin realizacji
I	Podjęcie uchwały w sprawie uchwalenia Programu Usług Społecznych w Gminie Czarna Dąbrówka na lata 2024-2025	Styczeń 2024r.
II	Realizacja Programu	Styczeń 2024 -XII 2025
III	Monitoring, ewaluacja Programu	
IV	Informacja z realizacji Programu	

Za przebieg realizacji usług zawartych w Programie, jak też monitoring, analizę i wnioski (ewaluację) odpowiedzialny jest Dyrektor, działający w imieniu Centrum.

Sposób monitorowania i oceny Programu oraz mierniki efektywności jego realizacji

Za monitorowanie realizacji Programu odpowiedzialne jest Centrum. W odniesieniu do opracowanego Programu, głównym celem monitorowania jest dostarczenie informacji, na podstawie których można dokonać rzetelnej oceny postępu prowadzonych działań, jak też zweryfikować zasadność oferowanych usług w odniesieniu do zachodzących zmian. Proces monitoringu opierać się będzie na systematycznym sprawdzaniu, czy Program jest realizowany zgodnie z przyjętymi na samym wstępie założeniami. Ważnymi etapami będą, następujące po sobie : zbieranie danych, analiza, opracowanie wniosków.

Ponadto, wybrany uczestnik po zakończeniu korzystania z usług(i) będzie poproszony o wypełnienie i dostarczenie anonimowej ankiety określającej poziom zadowolenia z usług(i). Planuje się też dokonywanie analizy sporządzonych IPUS. To działanie ma z kolei służyć ewentualnemu wprowadzeniu zmian, alternatywnych rozwiązań i innych działań służących poprawnemu i zakładanemu zrealizowaniu przyjętych rezultatów.

Mierniki efektywności definiowane jako wyznaczniki poziomu realizacji Programu, podzielono na ilościowe (oddające skalę zainteresowania odbiorców daną usługą) i jakościowe (rozumiane jako poziom zadowolenia, satysfakcji z jakości usług(i), z wykonawcy, z osiągniętych rezultatów, itp.).

Mierniki ilościowe odpowiadać będą liczbie osób objętych daną usługą, zgodnie z prognozowanymi danymi (patrz: Tabela nr 2).

Mierniki jakościowe ujęte zostaną jako średnia wybranych losowo użytkowników danej usługi, skala 1-10, przy czym 1 to najniższy, a 10 najwyższy stopień zadowolenia.

Uzyskane rezultaty zostaną przyrównane do określonych w Programie celów.

Budżet programu oraz źródła jego finansowania

Centrum Usług Społecznych w Czarnej Dąbrówce powstało poprzez przekształcenie dotychczasowego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, bez udziału (wsparcia) środków zewnętrznych. Oferowane przez CUS usługi finansowe są z różnych źródeł: środków własnych, unijnych (poprzez udział w różnych projektach), rządowych (jak np. Fundusz Solidarnościowy), i inne. Szczegółowy, zrealizowany budżet zawiera każdorazowo roczne sprawozdanie z działalności Centrum.

Podsumowanie

Niniejszy Program jest ważnym społecznie dokumentem, bowiem odpowiada na najważniejsze potrzeby i wyzwania mieszkańców naszej Gminy, które zostały określone we wstępnej diagnozie, oraz konsultacjach społecznych. Potrzeby mieszkańców gminy będą zapewne zmieniać się w czasie. Ponadto, przed nami kolejne wyzwania związane m.in. z nową perspektywą unijną. Będziemy starali się pozyskiwać środki z Europejskiego Funduszu Społecznego. Stąd, przedstawiany Program opracowany został na dwa lata, po których dokonamy (CUS) weryfikacji zasadności proponowanych usług, aby w następnych latach opracować kolejny Program, na miarę potrzeb wszystkich mieszkańców. To one są bowiem wyznacznikiem naszych działań. Liczymy zatem na współpracę, zarówno wszelkich organizacji, instytucji, placówek gminnych, jak też samych mieszkańców.

Sporządził: Jolanta Bork